OOST POST

SOERABAIJASCHE COURANT.

№ 523. ZESDE JAARGANG. 1858

PRIJS VAN INTEEKENING.

Per 6 maanden voor Soerabaya. . . . ƒ 7.50
„ „ „ „ Java. . . . . . „ 9.—
„ „ „ „ Buitenbezittingen. . „ 10.—
„ „ „ „ Nederland. . . . „ 13.—

De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

MAANDAG 5 JULIJ.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het segel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

KOLONISATIE.

II.

Zoo als wij bereids in ons vorig artikel zeiden, is het verslag der staatscommissie voor landverhuizing en kolonisatie in twee hoofddeelen gescheiden.

Het eerste hoofddeel bevat het onderzoek naar de in het verzoekschrift van de heeren F. H. van Vlissingen, c. s. ontwikkelde denkbeelden, omtrent het gewigtige onderwerp der kolonisatie, en vangt aan met eene beschouwing van den maatschappelijken toestand van Nederland, in verband tot de bewering der adressanten, dat er in het vaderland eene overbevolking zoude bestaan.

Dit gevoelen wordt door de staatscommissie op eene allezins overtuigende wijze wederlegd.

In het verzoekschrift namelijk werd het bestaan van overbevolking in Nederland toegeschreven daaraan dat een groot aantal ingezetenen buiten staat is, gedurende den winter, vele zelfs gedurende den zomer, in hunne behoeften te voorzien, dat duurte van levensmiddelen, in geene verhouding tot den stand der dagloonen, voor velen het leven eene bron van ellende maakt, en een groot aantal minvermogenden door de openbare, kerkelijke of bijzondere liefdadigheid worden onderhouden.

De staatscommissie erkent het bestaan van die verschijnselen, maar zij ziet daarin niet eene juiste schildering van den economischen toestand des lands.

Die schildering wordt harerzijds gegeven in eenige grondtrekken, welke wij te belangrijk achten om hier niet als eene proeve van den waren en oordeelkundigen geest des onderzoeks, welke het verslag kenmerkt, te worden medegedeeld.

De Staats-Commissie erkent het bestaan der verschijnselen, door adressanten opgenoemd; het is eene onbetwistbare waarheid; velen lijden hier te lande gebrek, oneindig velen werpen zich der liefdadigheid in de steeds geopende armen; vele dagloonen, ten minste die voor de lagere soorten van arbeid, zijn gering, in verhouding tot de bestaande behoeften. Zij erkent dat velen in kommerlijke omstandigheden verkeeren, ook buiten alle schuld. Maar zij erkent niet het bestaan van overbevolking in den juisten zin; zij erkent niet dat het Vaderland verkeert in een' toestand, voor welken slechts in ontruiming een hulpmiddel te vinden ware. Bedenkelijk toch is het eene benaming te bezigen, waarvan de geheele strekking zoo moeijelijk te overzien is. Overbevolking zou dan bestaan, wanneer een aanzienlijk deel der tot werk geschikte en geneigde bevolking geen werk kon vinden om in haar onderhoud te voorzien. Maar de kenteekenen van dien toestand zouden zijn gebrek aan werk, daling der loonen. Wel verre van die verschijnselen waar te nemen, bespeurt men:

a. dat hier te lande in vele beroepen over gebrek aan werklieden geklaagd wordt; dat het dikwijls moeijelijk is, zich arbeiders te verschaffen, en in de dagbladen aanhoudend aanvrage geschiedt om werklieden; dat sommige loonen op eene aanmerkelijke hoogte blijven, ja vele stijgende zijn;

b. dat vreemde arbeiders hier jaarlijks in grooten getale werk zoeken en vinden;

c. dat van vele middelen van bestaan, die hier voor zoo velen toegankelijk zijn, slechts een beperkt gebruik wordt gemaakt. Zoo moge de landbouw al op eene bevredigende hoogte staan; zeker is het dat groote gedeelten van Nederland onbebouwd liggen en dat nog aanzienlijke streken door ontginning en droogmaking, verveening en ontzanding zouden kunnen gewonnen worden. Vele groote werken zou men met voordeel kunnen ondernemen, vele takken van nijverheid zijn nog weinig ontwikkeld en verheffen zich niet door verhoogde inspanning op den trap, die de algemeene mededinging kan doorstaan; vele beroepen blijven achterlijk; voor het Nederlandsche en Nederlandsch Indische leger en de vloot kan geen genoegzaam getal vrijwilligers gevonden worden; ook onze koopvaardij-vloot is voor een aanmerkelijk gedeelte met vreemdelingen bemand;

d. dat het getal der *immigranten* dat der *emigranten* nog steeds overtreft, en wel volgens de officiele bescheiden gemiddeld 's jaars met 5,379.

Bestaat alzoo geene overbevolking in den waren zin, men zou kunnen beweren dat die in de toekomst te wachten is. Het aantal geboorten overtrof hier te lande, over de jaren 1851—1854, de sterfgevallen met gemiddeld 32,147 zielen 's jaars.

Intusschen behoeft uit deze vermeerdering van bevolking geene overbevolking voort te vloeijen. Zij is niet afhankelijk van het cijfer der bevolking; maar de grenzen, waar zij aanvangt, worden door den bloei van handel en nijverheid en andere omstandigheden mede bepaald. Men behoeft dus evenmin landverhuizing te bevorderen, om aan eene in de toekomst gevreesde overbevolking te gemoet te komen, die, wanneer Nederland voortgaat zich stoffelijk en zedelijk te ontwikkelen, zelfs uit sterke vermeerdering der bevolking niet noodzakelijk geboren wordt.

Dat, wanneer iemand in het bevolkingcijfer den maatstaf der overbevolking mogt zoeken, geene landverhuizing tegen eene jaarlijksche vermeerdering van 38,000 zielen zou kunnen opwegen, behoeft geen betoog.

Hierna toont de staatscommissie door statistieke opgaven aan, dat de landverhuizing uit Nederland gemiddeld 's jaars slechts ongeveer 1000 zielen bedroeg. Bedroeg dat getal het 38voud, de neiging tot vermeerdering der overgeblevene bevolking zoude, dit bewijst de ervaring, in groote mate toenemen, en komt men hierdoor tot de slotsom dat landverhuizing niet *door het belang der achterblijvenden* gevorderd wordt.

Doch, en dit wordt, door de commissie erkend, er zijn velen voor wie de landverhuizing zeer wenschelijk is. Armoede, zucht tot lotsverbetering, politieke ontevredenheid en redenen van godsdienstigen aard worden als beweegredenen daarvan opgegeven, en zij, die daardoor gedreven, het moederland verlaten, gaan zoo als van zelve spreekt voor den staat verloren, indien hun in de bezittingen van den staat zelven geene gelegenheid tot kolonisatie wordt aangeboden

Het denkbeeld alzoo om hen die het *in hun eigen belang* wenschelijk achten, om Nederland voor Noord-Amerika en Zuid-Afrika te verlaten, gelegenheid tot landverhuizing naar deze onze Oost-Indische kolonien aan te bieden zoude voorwaar het gelukkigste vereenigingspunt voor het algemeen met het individueel belang aanbieden, mits deze gewesten de gunstige omstandigheden in zich vereenigen, welke als noodzakelijke voorwaarden tot het welslagen eener Europesche volkplanting te beschouwen zijn, en deze voorwaarden zijn dat het land der bestemming

1°. eene bijzondere behoefte hebbe aan arbeid; het uitzigt op een betrekkelijk hooger loon openstelle, dan het moederland voor dezelfde verrigtingen bood.

2° eene politieke en maatschappelijke inrigting hebbe, die de opname van een talrijk en vreemd element mogelijk en gewenscht maakt.

3° een klimaat bezitte, dat den kolonist, die zich tot ligchamelijken arbeid bestemt, niet te schadelijk is en zijn levensduur niet zoodanig verkort, dat de vermeerdering of zelfs het voortbestaan der volkplanting bedreigd wordt.

Het onderzoek naar het bestaan dezer voorwaarden wordt in het verslag voortgezet door eene beschou-

---

DE SMOKKELAAR.

II.

De hut op het strand.

Halverwege tusschen het fort Bath en het dorp Waard bestond in het jaar, waarin onze geschiedenis voorvalt, eene, naar aanzien te oordeelen, zeer armoedige hut, waarvan thans geene sporen meer aanwezig zijn. Aan de buitenzijde van den dijk gelegen, scheen het, als of wind en golven haar bij het minste ruwe weder zouden mede slepen, en hoewel men haar sedert onheugelijke jaren even bouwvallig en verwaarloosd gekend had, verwonderde het toch menigeen dat zij niet reeds lang in elkander was gevallen. Een oplettender aanschouwer zoude echter opgemerkt hebben, dat zij tegen den storm door den dijk zelven, die op dat punt eene kromming vormde, beschut was, terwijl de golven, die slechts bij zeer hoogen waterstand iets tegen haar vermogten, hare meeste kracht reeds verspild hadden tegen de langzaam oploopende glooijing, waartegen de hut als het ware scheen te hangen. Rondom dezelve sag men niet dan eenige netten die op staken te droogen hingen en een paar kleine visschersvaartuigen die, in gezelschap van een scherp gebouwde sloep, onrustig heen en weder dobberden op de woelige baren van de Schelde. Een boven de huisdeur bevestigd, zwart geschilderd bordje, waarop met witte letters te lezen stond: „Hier set men koffij en schenkt men een glaasje," gaf te kennen, dat de eigenaar eene soort van kroeg hield, die dan ook druk besocht werd door soldaten, matrozen, visschers, reizende kooplieden en zulk soort van volkje meer. De tegenwoordige bezitter was overal bekend onder den naam van Grijp, die wonder wel met zijn karakter en handelwijze overeenkwam.

Omtrent dezen man waren de zonderlingste geruchten in om loop.

Zoo verhaalde men b. v.: dat hij een pot met goud onder zijn bed had en toch te gierig was om tarwebrood te eten, eenige schippers verklaarden, dat hij een verbond met den duivel had gesloten en zij hem op een nacht, vergezeld van eene menigte zwarte mannen, dwars door de Schelde hadden zien wandelen. Anderen, en daaronder zeer geloofwaardige personen, hielden stijf en sterk staande dat zij dikwerf, bij het naderen van zijne hut, een groot gelach en gejuich hadden gehoord, dat plotseling ophield als zij digter bij kwamen, en er, als zij eindelijk binnen traden, met uitzondering van Grijp, niemand te zien was. In het vervolg zal den lezer dit alles wel duidelijk worden; daar de avond echter thans begint te vallen, zijn wij zoo vrij hem te verzoeken ons naar binnen te willen vergezellen.

Zoodra wij binnentreden, bevinden wij onsin een klein portaal, waarin men zich ter naauwernood kan omwenden. Een uit zwarte eikenhouten planken vervaardigde deur, geeft toegang tot de gelagkamer, die een beter voorkomen heeft dan men wel aan het uiterlijke der hut zoude vermoed hebben. De helder gewitte muren zijn ten halve met bruin geschilderd houtwerk beschoten, en de groote schoorsteen is van boven tot beneden met blaauwe tegels belegd. Op den met platte roode steenen geplaveiden vloer staat een groote houten tafel, die op behoorlijken afstand met een zevental stoelen met matten zittingen is omringd. Een klein in een hoek geplaatst buffet is met glazen en bierkruiken bezet, terwijl een flaauwelijk brandende olielamp een mat en roodachtig licht over al deze voorwerpen verspreidt. Op het oogenblik is er niemand tegenwoordig dan Grijp, die bezig is een aantal half gevulde fleschen verder aan te vullen, in welke bezigheid hij zoo verdiept is, dat wij in alle gerustheid zijn portret kunnen maken, zonder dat wij behoeven te vreezen, dat hij het zal opmerken. Grijp. is een oud man, van eene middelmatige gestalte, die door den last der jaren tamelijk gebogen is. Zijn groot en wanstaltig hoofd is nog slechts met enkele grijze haren bedekt, terwijl zijn met een stekeligen en veronachtzaamden baard bedekt gelaat eene afschuwelijke uitdrukking van list en geveinsdheid in zich houdt opgesloten. Zijne kleeding bestaat uit een grof linnen broek en een half versleten en met tallooze vlekken bezaaiden rok, die eertijds zwart was geweest maar thans alle mogelijke kleuren in zich vereenigde. Na de flesschen weder te hebben geborgen, ging hij tot een ander werk over. Een grooten grendel voor de deur schuivende, wierp hij een angstvalligen blik op het met een stevig en hecht luik gesloten raam, dat hij nog meer bevestigde door een paar ijzeren, kruislings over elkander loopende sluitboomen. Vervolgens een stoel nemende, plaatste hij dien in den donkersten en verst verwijderden hoek van het vertrek, ging er op staan en nam, niet zonder groote moeite, een der bovenste in den muur gemetselde tegels uit hare voegen, waarin zij juist scheen te passen. Eene vrij groote ruimte werd alstoen zigtbaar, en eerst na vele pogingen gelukte het Grijp, uit het achterste gedeelte van deze zonderlinge bewaarplaats een klein ijzeren kistje te voorschijn te krijgen, dat zeer zwaar scheen te zijn. Behoedzaam rondziende,

wing van de politieke gesteldheid der buitenbezittingen in Nederlandsch Oost-Indie, met betrekking tot Europesche kolonisatie, door eene berekening van het voordeel, dat uit den arbeid der kolonisten zoude kunnen getrokken worden, door een onderzoek naar de geschiktheid van het klimaat uit het oogpunt der wetenschap en der ervaring, door eene geschiedenis van de proeven van Europesche volkplanting in tropische gewesten en door eenige bijzondere beschouwingen over vestiging op tafelland of berghoogten.

Wordt vervolgd.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT.

van den 30sten *Junij* 1858 N°. 52.

Bij koninklijk besluit van den 22sten April 1858 no. 60 is vergund:

aan de heeren J. H. Sersansie, eervol ontslagen kapitein titulair bij het korps Papangers, Mooren en Bengalezen te Batavia, en J. A. Thomas, eervol ontslagen kapitein kommandant van genoemd korps, mede te Batavia, om den activiteits uniform, respectivelijk aan de evengemelde door hen bekleede rangen verbonden, te blijven dragen; en

aan den heer G. F. de Bruijn Kops, eervol ontslagen luitenant ter zee der eerste klasse bij het sedentaire zeewezen in Nederlandsch-Indie, laatstelijk onderhaven- en equipagemeester te Batavia, om den uniform van luitenant ter zee der eerste klasse bij de Nederlandsche marine, bij voortduring te blijven dragen.

Bij Koninklijk besluit van den 26sten April 1858 no. 62, is aan den met verlof in Nederland aanwezigen officier van gezondheid der tweede klasse bij de militaire geneeskundige dienst van het leger in Oost-Indie G. J. Wienecke, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der gouden medaille voor burgerlijke verdiensten, hem door Zijne Koninklijke Hoogheid den Groot-Hertog van Saxen Weimar Eisenach geschonken.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot sekretaris der residentie Batavia, de hoofdkommies ter algemeene rekenkamer G. R. C. Hageman.

GESTELD:

Wegens ziekte in het genot van wachtgeld, de ambtenaar ter beschikking van den resident van Banjoemaas L. C. J. A. de Vogel.

Militair-Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de tweede klerk bij den kommandant der artillerie te Amboina Z. M. Nikinloe.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den ridmeester bij het regiment Oost-Indische kavallerie H. Baron Bentinck.

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kapitein der artillerie F. C. Weber.

GEPLAATST:

Bij de geneeskundige dienst ter Sumatra's Westkust, de officier van gezondheid der derde klasse H. W. Sinninghe, thans ter beschikking te Batavia.

OVERGEPLAATST:

Bij de civiel en militair geneeskundige dienst te Palembang, de officier van gezondheid der eerste klasse J. G. X. Broekmeijer, thans te Soerabaya.

Bij het groot militair hospitaal te Soerabaya, de officier van gezondheid der eerste klasse E. W. Muller, thans te Samarang.

De resident van Soerabaija maakt bij deze bekend, dat op Vrijdag den 23sten Julij a. s., des voormiddags ten 10 ure, ten zijnen burele, eene openbare *heruitbesteding* zal worden gehouden voor den overvoer van zout uit het hoofddepôt-pakhuis te Boender naar het zoutverkooppakhuis te Sampang (eiland Madura), over het jaar 1858 en zulks overeenkomstig de voorwaarden, vermeld in de Javasche courant van den 14 April jl. no. 30.

De resident van Soerabaija maakt bij deze bekend, dat op Vrijdag den 23sten Julij a. s., des voormiddags ten 10 ure, ten zijnen bureele, overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen (staatsblad 1829 no. 67), in het openbaar zal worden uitbesteed: het transport van zout, van het hoofddepôtpakhuis te Boender naar de verschillende zoutverkooppakhuizen in de residentie Probolingo, gedurende het jaar 1800 negen en vijftig.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL

VAN SOERABAYA.

In de maand	Julij	op Dingsdag den 20sten.
„ „ „	Augustus	„ Dingsdag den 3den en Donderdag den 19den.
„ „ „	September	„ Vrijdag den 3den en Zondag den 19den.
„ „ „	October	„ Maandag den 4den en Woensdag den 20sten.
„ „ „	November	„ Woensdag den 3den en Vrijdag den 19den.
„ „ „	December	„ Zaturdag den 4den en Maandag den 20sten.

OPENBARE UITBESTEDING.

(*Voor het land.*) Op Zaturdag den 17den Julij 1858 des morgens ten 9 ure in het Officiers-Kampement nabij de Citadel, Genie-Bureau no. 13 en 14, van eene levering ten behoeve van het Genie Departement van **400 STUKS KRUIWAGENS**, op de voorwaarden, ter lezing liggende bij den Magazijnmeester ten gemelden Burele.

De Luitenant-Kolonel, Onder-Directeur der Genie in de 3de Militaire Afd. op Java,

(22) J. C. R. STEINMETZ.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 6den Julij.

Voor de toko van de Heeren Gebr. Kocken, in de stad.

Op Woensdag den 7den Julij.

Voor de woning van den Heer Hageman te Krambangan.

Op Donderdag den 8sten Julij.

Bij den Pachter der Pandjeshuizen Tan Tongliep in de Chin. kamp.

ADVERTENTIEN

VENDUTIE.

Op Maandag den 12den Julij 1858.

In de toko van wijlen Go Ngo Tian in de chinesche kamp alhier, van DIVERSE MEUBELEN en HANDELS GOEDEREN, tot den boedel behoorende, zoomede om 10 ure precies de schepen **GOANSIEN** en **FATHAL KAIR**, met derzelver staand en loopend want, zoo als dezelve alhier ter reede liggen. (634)

VENDUTIE VAN JATIEHOUT.

Op Donderdag den 15den Julij 1858.

Zullen op de stapelplaats van den Heer van Royen te *Grissee* verkocht worden p/m. **280 REGTE BALKEN** en **cc. 1300 KROMHOUTEN** en **KNIEEN**, voor scheepsbouw. (635)

VENDUTIE.

Op Dingsdag den 27sten Julij aanstaande.

Van de MEUBELAIRE GOEDEREN, van den Heer J. J. Berne, te *Embong Malang.* (638)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

STOOMGELEGENHEID

NAAR

LONDON DIREKT.

Het Engelsch stoomschip

PRINCESS,

groot 2000 ton, wordt omstreeks den 14den dezer te *Batavia* verwacht, om, na een kort oponthoud op die reede, de reis naar *London* voorttezetten.

Passagiers van deze schoone gelegenheid wenschende gebruik te maken, gelieven zich voor nadere informatien te adresseren bij de Heeren Maclaine Watson & Co te *Batavia*, de Heeren McNeill & Co te *Samarang*, en alhier bij

De Agenten,

(656) **FRASER EATON & CO.**

HET STOOMSCHIP PALEMBANG.

Kapt. Roseboom.

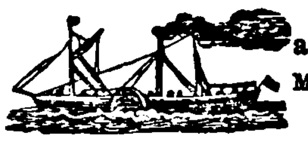

Vertrekt omstreeks den 15den aanstaande naar Batavia via Samarang. Adres bij

De Agenten,

(659) B. KOPERSMIT & CO.

HET STOOMSCHIP MACASSER.

Kapt. Schmidt.

Vertrekt omstreeks den 15den aanstaande naar Macasser, Timor Koepang en de Molukkos.

Adres bij (660)

Soerabaya, *De Agenten,*

3 *Julij* 1858. B. KOPERSMIT & CO.

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

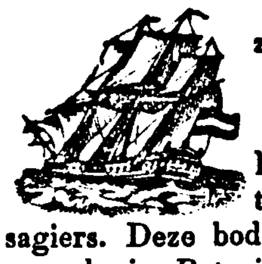

Wordt aangeboden met het snelzeilend barkschip

DE IJSTROOM.

Kapt. A. Hanzen,

hebbende, bij ruime en luchtige hutten, confortable inrigtingen voor passagiers. Deze bodem zal tegen het einde van deze maand via *Batavia* van hier vertrekken.

Adres bij den Gezagvoerder in het *Java Hotel* en alhier te *Samarang* en *Batavia*, bij (658)

Soerabaya, *De Agenten,*

3 *Julij* 1858. B. KOPERSMIT & CO.

WORDT VRACHT EN PASSAGE

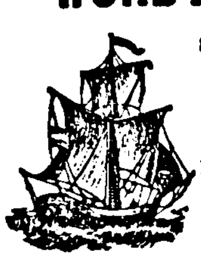

aangeboden met het Hamburger schip

HORATIO,

1ste klasse, gevoerd door H. A. Holm, naar *Macassar.*

Reflecterenden gelieven zich te adresseren tot

De Agenten,

(668) P. KERVEL & CO.

zette bij hetzelve al hijgendeop de tafel, haalde een kleinen, zonderling gefatsoeneerden sleutel te voorschijn, stak dien in het slot, draaide hem een paar malen rond, zag nogmaals schuw om zich heen, en deed ten laatste het deksel open.

Het kistje was tot aan den rand met goudstukken gevuld.

De oogen van den vrek schitterden van een woest vuur, en zijne trekken hadden zulk eene afzigtelijke uitdrukking van inhaligheid en helsch genoegen aangenomen, dat elk, zoo er iemand tegenwoordig ware geweest, er voor teruggedeinsd zou zijn.

Ik had reeds lang moeten vertrekken, zeide hij, tegen zich zelven sprekende. Ik heb thans genoeg om er van te leven en — als de zaak eens werd ontdekt, was alles verloren.

En op nieuw zag hij schroomvallig het vertrek rond, als vreesde hij dat de wanden ooren hadden en het gehoorde naderhand konden gaan vertellen.

Maar ik kan nog meer winnen, vervolgde hij, met de hand in de goudstukken woelende. die onder het licht der lamp een vurigen glans van zich afwierpen. Het zou wel zeer toevallig zijn als men het juist nu ontdekte. Ik zal nog eenige maanden blijven, ging hij voort, en dan — dan zal ik hen allen in den steek laten. Men houdt Grijp wel voor onnoozel, maar — en een helsche glimlach zweefde eenige oogenblikken om zijnen mond — hij zal ze allen nog te slim wezen.

En na nog een blik op de schitterende goudstukken te hebben geworpen, sloeg hij het deksel toe, stak den sleutel in zijn zak, en plaatste met groote moeite het kistje weder in deszelfs bewaarplaats, waarna hij de tegel weder in den muur bevestigde, den stoel wegnam en voor de tafel zette, en ten laatste ook den grendel voor de deur wegschoof.

Een was er intusschen, die al zijne bewegingen had opgemerkt, wiens oogen het met goud gevulde kistje als het ware hadden verslonden, en wiens gansche ziel er op uit was, om middelen te beramen, ten einde zich hetzelve te kunnen toeëigenen.

Het was dezelfde man, dien wij in het vorige hoofdstuk aan boord van *de Zeemeeuw* hebben ontmoet, toen hij aan Malter het geheim der smokkelbende was komen verraden.

Hij was zijne makkers een weinig vooruitgegaan om te zien of er ook iemand bij Grijp aanwezig was, wien het binnentreden van een zestal mannen, op zulk een ongelegen uur, argwaan had kunnen inboezemen. Een paar malen aangeklopt hebbende, zonder dat de in de beschouwing van zijn goud geheel verdiepte gierigaard zulks hoorde, was hij nieuwsgierig geworden om de oorzaak dezer afgetrokkenheid te leeren kennen, en door een kleine reet in de binnendeur getuige van het gansche tooneel geweest. Eéne zaak was hem slechts ontgaan, te weten: waar Grijp zijn schat weder verborgen had, hetgeen hij door de engte der reet niet had kunnen zien, maar hij beloofde zich selven dat hij de plaats wel zou weten te vinden.

Tien minuten daarna was het aanzien der gelagkamer geheel veranderd.

De op het buffet brandende lamp was midden op de tafel geplaatst, die met fleschen en glazen bedekt was. De stoelen waren bezet door een zestal forsche mannen, wier kleeding en verweerd uiterlijk meer dan genoegzaam aantoonden, wat hun gewoon beroep was, hetgeen men overigens uit hunne woorden en gesprekken duidelijk genoeg kon opmaken. De beker ging lustig rond; men lachte zong, schreeuwde en gaf zich over aan de uitbundigste vrolijkheid, behalve de aanbrenger, Kerster genaamd, wien de schittering der goudstukken nog gedurig voor oogen zweefde, en die slechts bedacht was om er spoedig meester van te worden.

Het gesprek werd hoe langer hoe levendiger, de bekers werden even spoedig geledigd als zij gevuld werden, en Grijp had slechts werk om nieuwen voorraad van drank aan te brengen. Plotseling nam het gesprek eene andere wending.

„Ik zou wel eens willen weten waar me geld toch bleef," zeide een der drinkers, „want we verdienen — stelen en smokkelen wordt door die soort van menschen ook met den naam van verdienen bestempeld — nog al vrij wat."

„Vraag dat maar aan Grijp, dien ouden duitendief," was het antwoord van een tegenover hem zittenden kerel, „die vent palmt alles binnen. Hij krijgt dubbel zoo veel geld als wij, opdat we zijn ellendig kot mogen gebruiken en blijft stil t'huis als wij onze huid wagen...

„En wat we dan nog zoo zuur verdienen, verteren we toch weêr bij hem," voegde een derde er bij.

„Voor den duivel, hij moet schatrijk zijn!"

„Wij zullen hem dwingen om al het geld dat hij ons heeft afgekneveld, terug te geven!"

„Ja, ja, Grijp moet opdokken!"

En de door den drank opgewondene kerels maakten zich gereed om hunne bedreiging ten uitvoer te brengen, zonder op de betuigingen van Grijp dat hij doodarm was, en de bemiddeling van Kerster, die, uit ons bekende beweegredenen voor Grijp in de bres sprong, eenigen acht te

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het snelzeilende Nederlandsche schip **WITTE CORNELISZOON DE WIT,** KAPT. KRUIMEL. Deze bodem, voorzien van allerdoelmatigste inrigtingen, beveelt zich daardoor bijzonder aan, zoowel voor familien als enkele personen, voert eenen geëxamineerden docter; en zal tegen einde Junij tot vertrek van hier gereed zijn.

Nadere informatiën bij den Gezagvoerder in het *Marine Hotel*, of bij

SOERABAYA, *De Agenten*,
29 *Junij* 1858. (651) RUYL CRAMER & CO.

Er wordt in eene familie in de binnenlanden gevraagd, eene ongetrouwde vrouw of weduwe zonder kinderen, van middelbaren leeftijd, en van een goed en onbesproken gedrag, de noodige geschiktheid bezittende, om het huishouden te voeren. Salaris naar bekwaamheden. Zich onder L^s. Z. te adresseeren bij de Heeren E. FUHRI & CO. (669

Door mijn spoedig vertrek naar *Palembang*, neem ik door deze afscheid van mijne vrienden en bekenden.

SOERABAYA, BACKERUS.
30 *Junij* 1858. *Kap. der Inf.*
Mijn gemagtigde is de kap. ESCHAUZIER. (649)

GRAVEER-INRIGTING.

De ondergeteekenden geven hierbij kennis dat bij hen gelegenheid bestaat tot het aanmaken van **Cachetten,** koperen **Borstplaten, Stempels** voor **Stempelpersen** en ander **Graveerwerk**, zoo als op **Marmer** voor **Grafzerken,** enz., enz.

Bij de toezending van duidelijke teekening wordt voor eene zorgvuldige uitvoering ingestaan.

(655) E. FUHRI & CO.

NAMIDDAG SCHOOL

Door den ondergeteekende te openen met primo *Julij a. s.* Onderwijs zal van twee tot vier ure gegeven worden, in de NEDERLANDSCHE, FRANSCHE en ENGELSCHE TALEN, de REKENSTEL en MEETKUNST, alsmede het HANDTEEKENEN. De prijs voor elken leerling is tien gulden 's maands, buiten de teekenles.

Adres 2de *School.*

F. L. DE VRIESE.

NB. Ook tot den vroeger vermelden avond-kursus kunnen nog enkele leerlingen worden toegelaten. (647)

DE LEESBIBLIOTHEEK

VAN DEN HEER

VAN DRIESSCHE

Is verplaatst in de woning bij de kazerne der artillerie op het *Komedieplein.*

Dezelve zal eene belangrijke uitbreiding erlangen.

Behalve zon en feestdagen geopend van des morgens 7 tot des namiddags 4 ure. (666)

LOGE DE VRIENDSCHAP.

De regerend Meester roept alle daartoe geregtigden op om HET ORDE FEEST VAN ST. JAN, te komen bijwonen op *Zaturdag den* 10*den Julij a. s.*, des avonds ten zeven ure in het locaal bij *Simpang*.

NAMENS DEN REGEREND MEESTER,
(665) J. HAGEMAN Jcz.
Secretaris.

TE KOOP

Het Engelsch barkschip **STATESMAN,** KAPT. BARNETT, groot 228 gemeten tonnen, kunnende 300 ton laden, en is 6 maanden geleden te Sydney nieuw gekoperd.

Voor nadere informatiën adresseere men zich bij

De Agenten,
(661) FRASER EATON & CO.

KOST EN INWONING

te bekomen bij
(670) MEJ. TRESSELL.
Chineesche Tempelstraat.

ALLEMANSGADING.

Eene GEPOLITOERDE SCHRIJFTAFEL, en een paar GROOTE KLEÊRKASTEN. (652)

IN HET DAMES MODEMAGAZIJN

VAN

MEJUFVROUW M. DE BRUIJN.

BOOMSTRAAT.

OVERHEERLIJKE MARASCHINO.
ZEER VERSCHE POEDER CHOCOLADE.
LIQUEUREN van de beste soort.
VIEUX COGNAC.
VRUCHTEN op WATER en EAU DE VIE.
ABSINTHE SUISSE.
ZEER GOEDE EAU DE COLOGNE à *f* 6 het kistje.
ESPRIT DE ROSE.
PAPIER DE LUXE.
KINDERBIBLIOTHEEKJES met Fransche boekjes en zeer leerzamen tekst.
KINDERSOUPEETJES en DINEETJES,
en (662)
POPPEN met KLEEDINGSTUKKEN in doozen.

PRIVAAT ONDERWIJS EN TEEKENLES,

Bij H. VELU.
Adres 2*de School.* (663)

PAS ONTVANGEN

Een groot factuur accuraat loopende AMERIKAANSCHE HANG- en STAANDE KLOKKEN in fraaije bronzen en palissanderhouten kasten, loopende acht dagen, met en zonder wekker. Bij

(644) E. FUHRI & CO.

PRACHTIGE CRISTALLEN FIJN GESLEPENE DESSERT SERVIEZEN.

ACCURAAT LOOPENDE 8 DAAGS FRIESCHE KLOKKEN, met maan- en datumaanwijzing.

(667) **KARTHAUS & MELCHERS.**

IN HET DAMES MODEMAGAZIJN,

VAN

MEJUFVROUW M. DE BRUIJN.

BOOMSTRAAT.

Bij voortduring verkrijgbaar:
CRINOLINES, ROBES POMPADOUR, met zeer souple stalen veeren, supérieure qualiteit.
KINDER CRINOLINES.
ZEER FIJNE ENGELSCHE ODEURS.
CHAPEAUX DE DAMES.
DES SATINS DE NUANCES.
SHAWLS in verschillende kleuren.
FIJNE WITTE KANTEN.
CORSETTEN.
MITAINES.
JAPONNEN QUILLE.
DAMES STROO EN TUIN HOEDEN, en wat verder tot het dames modevak behoort.

VOORTS:

MOOI SPEELGOED, KOEK, BANKET en ST. NICOLAAS. (653)

CHINESCHE VOORWERPEN

VAN KUNST EN SMAAK.

Keurig uitgesneden in ivoor en bamboe. Bij

(633) E. FUHRI & CO.

SUIKER in BLIKKEN.
AMERIKAANSCH MEEL.
Zeer geschikt voor huisselijk gebruik, bij
(664) **L. W. van der ZWAAN & CO.**

OP NIEUW UITGEPAKT

BIJ

ASSCHENBERGH & CO.

EEN PRACHTIG FACTUUR MODEWAREN, GALANTERIEN, HEEREN TOILET ARTIKELEN en KLEEDINGSTUKKEN enz. enz. (657)

PAS ONTVANGEN.

HOLLANDSCH ZEILDOEK.
EUROPEESCH TOUWWERK.
SCHIEMANS GAREN.
ZEILGAREN.
MARINE PETTEN.
DUFFELSCHE JEKKERS.
SNUIF en ROOKTABAK.
(650) Bij **B. H. KUIPER.**

MENAGE-BOEKEN.

Ingebonden à *f* 5.— rec. bij
(600) E. FUHRI & CO.

BESTE QUALITEIT GENEVER, à *f* 14 per kelder.
DIVERSE KLEUREN VERFWAREN.
BRONS.
VERGULDSEL.
KARMIJN.
STAND-OLIE.
LIJN-OLIE.
LIJM.
WATERPASSERS, bij
(654) **DUIJSHART.**

SCHRIJFCASSETTES.

Zeer geschikt voor geschenken, bij
(529) E. FUHRI & CO.

---

slaan, toen de deur op eenmaal openging.

Roode Jack trad binnen.

Hij was een van die menschen, wier beeld ons nooit weder uit het geheugen gaat, al heeft men het ook slechts eenmaal mogen zien. Zijn hoog en breed voorhoofd was ten halve overschaduwd door zijne, onder een zwarten wasdoeken hoed te voorschijn dringende, bruine haren, die een zonderling contrast vormden met zijn gitzwarten baard. Een levendige glans schitterde uit zijne oogen en zijne welgevormde handen rustten krampachtig op een paar sierlijk met zilver gemonteerde pistolen, die in den gordel staken, welke zijn rood wambuis — waaraan hij zijnen naam was verschuldigd — een weinig boven de heup omsloot.

Onwillekeurig waren al de in het vertrek aanwezige personen opgestaan. Jack wierp een doordringenden blik op hen, en beval, na eerst een grooten beker brandewijn te hebben geledigd, terstond handen aan het werk te slaan.

Oogenblikkelijk begaven allen zich hierop naar dien kant der hut welke tegen den dijk was gelegen, namen eenige juist in den wand passende paneelen weg en haalden, uit een in den dijk zelven gegraven vertrekje, ettelijke kisten en balen te voorschijn, waarna zij de opening weder zorgvuldig sloten.

„En nu," zeide het opperhoofd, zicht tot Kerster wendende, „blijf gij hier om het afgesproken teeken te geven, terwijl ik met de overigen de goederen in de sloep ga laden. Zoodra we fluiten, is het een teeken dat wij gereep zijn."

Terstond daarop namen de smokkelaars de kisten en balen op en spoedden zich in den duisteren nacht naar buiten, terwijl Kerster zich gereed maakte om het aan hem opgedragen bevel ten uitvoer te brengen.

Een klein onder het buffet gemaakt kastje opendoende, haalde hij daaruit twee van rood en geel glas vervaardigde lantarens te voorschijn, en hing die, na ze te hebben aangestoken, voor een paar, ter zijde van het raam in den muur bevestigde glasruiten, zoodat men haar van de een half kwartier verwijderde zandplaat duidelijk konde zien. Gedurende deze bezigheid was er in de ziel van Kerster een afschuwelijk ontwerp opgekomen. Hij was met Grijp gansch alleen. De sloep was zoover verwijderd dat hij niet behoefde te vreezen dat men daar eenig gerucht zoude hooren. De gansche ziel van den ellendeling geraakte in vuur. De lantarens wegbergende, viel hij met een sprong op den geen kwaad vermoedenden Grijp aan, greep hem bij de keel en beval hem, zoo hij zijn leven lief had, het kistje met goud over te geven.

Goud was deze man echter liever dan zijn leven, en hoewel hij zich hield alsof hij aan Kerster's bevel wilde voldoen, besloot hij in zich zelven zijn schat ten koste van zijn leven te verdedigen. Met eene kracht en vlugheid, die men bij een man van zijne jaren geenszins zoude vermoed hebben, wist hij zich van den hem verstikkenden greep zijn vijands te ontdoen, viel tevens razend op hem aan en beiden rolden eenige oogenbilkken over den met stukken van glazen en fleschen bezaaiden grond.

Eene dusdanige worsteling kon echter niet lang duren. Grijp gevoelde dat zijne krachten hem begaven; voor het laatst wendde hij nog eens zijne uiterste pogingen aan, wist een op de tafel liggend broodmes magtig te worden en deed een houw naar Kerster, wiens blaauw linnen hemd — hoewel hij nog tijdig achteruit week om een doodelijken steek te ontwijken — van boven tot beneden werd stuk gesneden. Op zijne beurt gevoelde deze dat er met zulk een tegenpartij niet te spotten viel, en, een der ijzeren sluitboomen nemende, bragt hij hem daarmede, een gevoeligen slag toe....

Grijp viel. Nog eenmaal opende hij zijne door den dood reeds gebrokene oogen, om die terstond weder te sluiten — hij was dood.

De noodlottige slag had hem juist op de regter slaap van het hoofd getroffen, dat ten halve verbrijzeld was. Een bloedstroom kwam uit de gapende wond te voorschijn en verspreidde zich zachtkens over den vloer van het gevloekte vertrek.

De moordenaar stond een oogenblik als versteend, maar zich weldra weder herstellende, begon hij een naauwkeurig onderzoek. Geen hoek dien hij ondoorzocht liet, geene kast die hij niet doorsnuffelde, geen meubelstuk dat hij niet verplaatste en onderzocht. — Alles te vergeefs! — Eene koortsachtige woede maakte zich alstoen van hem meester. Hij zocht op den zolder, in de geheime bergplaats der smokkelgoederen, keerde nogmaals alles in de gelagkamer het onderste boven en liet zelfs de kolk van den schoorsteen niet zonder bezoek, doch alles zonder gevolg, en toen het fluitje van het opperhoofd hem waarschuwde dat alles gereed was, verliet hij, na nog een verwilderden blik op het te midden van de kamer liggende lijk te hebben geworpen, met een vreesselijken vloek het rampzalige huis.

Buiten lag de sloep reeds gereed, die weldra het strand zoude verlaten, om er — *ten* gevolge van het door Kerster gepleegde verraad — nooit weder terug te keeren. Zwijgend

SOERABAYA, den 5den Julij 1858.

Wij worden verzocht mede te deelen dat de exercitiedagen der schutterij, gedurende deze maand zijn vastgesteld als volgt: Op Dingsdag den 6den en Woensdag den 21sten dezer voor het geheele bataillon, en op Dingsdag den 13den dezer met de lijntjes.

— Laatstleden Zaturdag werden de inschrijvingsbilletten geopend der bieders op de ter verkoop aangebodene suikerfabriek Djombang, gelegen in deze residentie.

Het hoogste bod was *f* 275,000, echter onder de voorwaarde dat het dit jaar geëxpireerde gouvernements contract nog drie jaren zoude verlengd worden.

Onder de ingekomen billetten werd mede een bod gevonden van *f* 1000 meer dan den hoogsten bieder, waarop wegens de onbestemdheid geen regard is geslagen.

BATAVIA. — Donderdag, 24 *Junij jl.* had in eene openbare sitting van het hoog-geregtshof van Nederlandsch Indië de plegtige installatie plaats van het onlangs benoemd lid van dat opperregtelijk Collegie Mr. F. F. L. U. Last. Nadat aan het requisitoir tot voorlezing van het besluit zijner benoeming was voldaan, en nadat de voorzitter en de procureur-generaal ieder een kort woord van gelukwensching tot den nieuwen Raadsheer hadden gesproken, vatte deze het woord op, en hield in de eerste plaats eene toespraak tot 's hofs voorzitter Mr. C. Hultman, waarin hij ZHEG. innig dank zeide voor de hartelijke gelukwenschingen, hem zoo even toegebragt, en voorts eene warme hulde bragt aan de verdiensten van dezer hooggeplaatsten man, wiens regtskennis en ambtsijver door ieder onpartijdigen worden geroemd, terwijl, wanneer ook al wangunst of andere omstandigheden hem den toegang sloten tot hoogere Staatsambten, — ZHEdG. in de hoogachting van alle bevoegde beoordeelaars en van de regering, genoegzame vergoeding daarvoor smaakte. Ten slotte uitte spreker den wensch, dat hij voorzitter, ondanks het klimmen der jaren, nog lang aan het hoofd der Indische Regtsmagistratuur mogt staan, in het volle genot zijner thans nog zoo krachtige geestvermogens. Vervolgens rigtte spreker zich tot den procureur-generaal, en na dankbetuiging voor de heusche gelukwenschingen van ZHEdGestr. vernomen, roemde hij de aangename wijze, waarop hij als advokaat-generaal was werkzaam geweest, sints het tegenwoordig hoofd van het Openbaar Ministerie dat gewigtig ambt bekleedde. Daarna wendde spreker zich tot 's hofs griffier en betuigde hem zijne hoogachting en vriendschap, daar bijvoegende, dat zoo hij hem al voorging in promotie, — hij de overtuiging koesterde dat zulks niet was het gevolg van meerdere verdiensten. De spreker besloot met een kort en hartelijk woord tot de leden der balie, waarna de plegtigheid dezer installatie een einde nam.

— Zaturdag den 26 jl. had de plegtige inwijding plaats van het nieuwe loge-gebouw, de *Ster in het Oosten.* Eene talrijke schaar vrijmetselaren waren tot die plegtigheid opgekomen, en ook de loges van Samarang en Soerabaya waren door deputatiën vertegenwoordigd.

Deskundigen spreken met den hoogsten lof van de doelmatigheid en den smaak, waarmede het gebouw is daargesteld door den heer Maarschalk.

Na de inwijding, die door den gedeputeerden grootmeester nationaal, Mr. C. Hultman, werd opgeluisterd, bleven de aanwezigen tot laat in den avond aan een vriendenmaal vereenigd.

Zondag avond werd aan eene talrijke schare van dames, tot de familien der broeders behoorende, het voorregt gegund, in den tempel te worden toegelaten, waar zij eenige uren doorbragten onder het aanhooren van muzijk en op het feest toepasselijke redevoeringen.

Bat. Handelsbl.

DEMAK. 21 *Junij.* — Heden morgen is alhier een dubbelbuffelkalf geboren, maar slechts met één kop. De beide lijven waren met de borst en bovenbuik aan elkander gegroeid. Het geheel was voldragen en volgroeid. De beide ligchamen hadden alle ledematen volkomen en voltallig. De vier pooten van het eene kruisten de vier van het andere en het vreemdste was het dubbelstel ooren aan den kop. Het eene stel was geheel op zijne plaats even als bij elken anderen goed gevormden kop. Het andere stel stond echter boven aan en op het midden van den kop, de beide ooren tegen elkander aan in den vorm van een V. Jammer dat deze speling der natuur niet levend geboren en gebleven is. Voor hen, die er belang in stellen en zich de moeite willen getroosten het te komen zien, is dit buffelkalf gevild en opgevuld.

(*Sam. Cour.*)

PASOEROEAN, 30 *Junij.* — Zaturdag den 26sten dezer gewerden ons de landmailbrieven en postpaketten die in den vroegen morgen van den 18den te voren, te Batavia waren aangebragt.

Men zal ons zeker niet van overdreven ongeduld beschuldigen, wanneer wij acht volle dagen voor het brieventransport van Batavia tot Pasoeroean wat lang vinden, noch van bedilzucht, wanneer wij met het *Bataviasche Handels-Blad* herhalen: „dat op dergelijke gebreken in het postwe-„zen niet te dikwijls kan worden teruggekomen."

(*Pasoer. Cour.*)

Schoolboeken voor den Inlander. Blijkens de *Javasche Couranten* van 21 Julij 1855 no. 58, en 22 April 1857 no. 32, is door de Regering, onder zekere voorwaarden, uitgeloofd eene premie van *f* 1000 en eene belooning, bestaande in eene groote gouden medaille, voor *Javaansche* leer- en leesboeken.

Thans wenscht de Regering ook zoodanige belooning te verbinden aan de vervaardiging van *Maleische* leer- en leesboeken voor de inlandsche scholen in *Nederlandsch-Indie.*

Daartoe worden de volgende regels hierbij vastgesteld:

1e. De Regering verlangt werken van zedekundigen aard, of beschrijvingen op het gebied van aardrijks-, natuur- en staathuishoudkunde, geschreven of vertaald in goed, voldoend zuiver Maleisch.

2e. De omvang der werken is onbepaald, doch voor elk goedgekeurd vel druks (in dessendiaan) zal worden toegekend eene premie van *f* 100 (*een honderd gulden*).

3e. Bovendien zal aan den schrijver, die, in eens of op verschillende tijdstippen, meer dan één vel druks indient, worden toegekend:
voor de *eerste tien*, eene *kleine* zilveren medaille;
voor de *tweede tien* vellen, eene *groote* zilveren medaille;
voor de *derde tien* vellen, eene *kleine* gouden medaille:
voor de *vierde tien* vellen, eene *groote* gouden medaille;
voor elk vel boven de veertig, *f* 25: — boven de premie van *f* 100: —.

4e. De Regering behoudt zich voor, het benoemen van beoordeelaars en het goedkeuren der aangeboden werken.

5e. Het werk wordt 's Gouvernements eigendom.

6e. De schrijver blijft, zulks verlangende, onbekend en is vrij in de keuze der middelen, waardoor hij dit wenscht te verzekeren.

7e. De kleine medailles hebben de grootte van 1 guldenstuk, en de groote die van een 2½ guldenstuk, en hebben aan de eene zijde 's Konings wapen en aan de andere het volgende opschrift:

Aan

. . . .

voor verspreiding van nuttige kennis onder den inlander in Nederlandsch-Indië.

(Jaartal.)

BATAVIA, *De fd. Algemeene Sekretaris,*
den 23sten Junij 1858. A. LOUDON.

(*Jav. Cour.*)

CHINA.

De laatste berigten van Canton zijn zeer weinig gunstig. De Engelsche generaal kreeg berigt dat de Chinezen met eene sterke krijgsmagt op vijf mijlen afstands van de stad zich hadden gekampeerd, en trok, na eerst eene behoorlijke verkenning te hebben bewerkstelligd, met duizend man tegen hem op, met dat ongelukkig gevolg dat hij werd terug geslagen en op de hielen werd gevolgd door de Chinezen, die zelfs een officier van gezondheid, doctor Turnbull, gevangen namen, terwijl hij gekwetsten verbond, en hem onthoofdden. Het verlies aan de zijde der Engelschen was niet groot aan gesneuvelden en gewonden, doch een zestigtal der manschappen bezweken door de hitte der zon.

De onderhandelingen tusschen de plenipotentiarissen en het Chinesche gouvernement zijn geheel in duigen gevallen. De forten aan de monding van de Peiho zijn door de vereenigde Fransche en Engelsche magten genomen met een verlies aan de zijde den Engelschen van 22 en aan die der Franschen van 66 man. — De vereenigde legers zijn onverwijld de rivier opwaarts getrokken naar Tien Tsin dat 60 à 70 mijlen van de monding der rivier is gelegen. — Wij behouden ons voor van deze zoo even ontvangen tijdingen in ons volgend nummer de bijzonderheden te geven.

Ningpo is door de rebellen genomen en men vreest dat wanneer de plenipotentiarissen hulptroepen van Canton vragen, de keizerlijke Chinezen eenen aanval op die stad zullen ondernemen.

BELGIË.

— De koningin van Portugal is den 4den Mei te Brussel aangekomen. De graaf Ch. van Marnix, grootmaarschalk van het hof en de graaf de Ficquelmont, ordonnans-officier, alsmede de burggraaf de Seisal, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van den koning van Portugal, vergezeld van den gezantschaps-secretaris, den heer Guerra waren de vorstin tot Verviers te gemoet gereisd.

Aan het spoorweg-station werd de vorstin opgewacht door den koning en de koninklijke familie, vergezeld van een talrijk gevolg.

Ten zeven ure was er ter eere der jeugdige koningin groot diner ten hove, dat door een aantal aanzienlijke personaadjen werd bijgewoond, en onder anderen door de leden van de Pruissische, Portugesche en Spaansche legatien.

Den volgenden mogen is de koningin naar Ostende vertrokken, om zich van daar over Engeland naar Lissabon te begeven.

— De kamer van afgevaardigden heeft het handelstractaat tusschen Belgie en de republiek van Venezuela gesloten, met eenparige stemmen aangenomen.

De regering heeft daarna bij de kamer een ontwerp ingediend, houdende goedkeuring van het tusschen Belgie en de republiek San Salvador op 15 Februarij dezes jaars gesloten handelstractaat. In dit tractaat heeft genoemde republiek o. a. zijne differentieele regten afgeschaft.

ENGELAND.

— De gewenschte telegrafische verbinding met Amerika is nog niet tot stand gekomen en reeds is eene nieuwe maatschappij opgerigt, om een tweede draad te leggen. Deze maatschappij zal den titel voeren van *European and American Submarine Telegraph Company* en zal een kapitaal van £. 1,000,000 in aandeelen van £ 20 trachten bijeen te krijgen. Plymouth zal het Engelsch uitgangspunt voor den kabel zijn, die van daar over Kaap Finisterre, Lissabon en de Azorische eilanden naar Boston, of wel naar Bermudas en van daar naar Kaap Hatteras in Noord-Carolina zal loopen. Frankrijk, Spanje en Portugal hebben naar men zegt, aan de maatschappij voordeelige concessien en privilegien toegezegd.

De zitting van het Engelsche Lagerhuis op 5 Mei was zeer belangrijk. Het voorstel van den heer Gladstone betreffende de Donau Vorstendommen, werd door de heeren Cecil, Deasy, Roebuck en J. Russell ondersteund, doch kon de goedkeuring van het Huis niet wegdragen, hetwelk de motie met 292 tegen 114 stemmen verwierp, zoodat over deze aangelegenheid geen adres H. M. aangeboden zal worden. Voorts gaf de heer Fitzgerald, onder een levendig applaudissement van het Huis, namens de regering te kennen, dat het Piemontsche kabinet de goede diensten van Engeland in het geschil met Napels aangenomen heeft en dat deze tusschenkomst regt gaf op de invrijheidstelling der equipaga van de *Cagliari* te hopen. Men kan dus redelijkerwijze een vredelievenden afloop te gemoet zien.

— De *Morning Post* gelooft, dat Sardinie in de zaak van de *Cagliari*, Pruissen tot scheidsregter zal kiezen, indien Napels daartoe zijne toestemming geeft.

---

nam deze zijne plaats aan het roer in, en snel schoot het door een vijftal mannen voortgeroeide vaartuig door de dikke duisternis. Een poos hadden zij dus reeds doorgeroeid, toen de aan den voorsteven gezeten Jack de opmerking maakte, dat Kerster zijns inzien te veel links stuurde. Eene koude rilling liep dezen door de leden, doch sich geweld aandoende om zijne gejaagdheid te onderdrukken, gaf hij zoo bedaard mogelijk een ontkennend antwoord. Er volgde wederom eene nieuwe pauze, die slechts afgebroken werd door het eentoonig geplas der riemen en het geluid der op de kust brekende golven. Op eenmaal meende het geoefend oor van Kerster het zwakke geluid der riemen van eene tweede, achter hen komende boot te hooren, en weldra bespeurde hij aan een naauw merkbaren klank, dat de manschap dier boot de riemen gestreken had en zich voor den stroom liet afdrijven, terwijl eene zwarte, onbewegelijk voor hen liggende massa deed zien, dat de knods zeilvaardig en hen wachtende was. Het hart van den aanbrenger en moordenaar sloeg zoo hard, dat hij zijne hand met geweld op de borst drukte, uit vrees dat men het zoude hooren. Thans was men de knods op zijde gekomen, de smokkelgoederen werden overgeladen en men wenschte elkander van weêrskanten een goeden uitslag toe, waarna de knods den weg naar Belgie weder insloeg. Eenige minuten daarna gaf ook Jack bevel om verder op te roeijen, geenzins opmerkende dat Kerster weder zijdelings naar de zandplaat toestuurde. Nog eenige riemslagen en de verrader maakte zich gereed, om over boord te springen en naar Malter te vlugten; nog eenmaal draaide hij het roer linksom en terstond daarop kondigde een hevigen schok aan dat de sloep vast zat. Vóór iemand der in het vaartuig aanwezigen regt wist wat er gebeurde, werden zij door Malter en zijne manschappen met den sabel in de vuist aangevallen, gevangen genomen en met de smokkelgoederen naar de op eenigen afstand voor anker liggende *Zeemeeuw* gebragt. Een kwartier later stevende deze met volle zeilen naar Vlissingen en bij den eenigen uren later aanbrekenden dageraad, zou niemand vermoed hebben wat er op dien in de morgenzon geroosterde zandplaat, des nachts geschied was — de golven zouden het niet verhalen.

Wat was er intusschen van Kerster geworden?

Zoodra de sloep vast zat, was hij er uit gesprongen, met het voornemen, in de verwarring naar Malter over te loopen, en den prijs van zijn verraad te ontvangen. Door de duisternis bedrogen, was hij diens sloep misgeloopen, in een zandkolk geraakt en ellendig verdronken.

Dat was het loon voor zijne verraderij en moord.

III.

Slot.

Den volgenden dag liep *de Zeemeeuw* te Vlissingen binnen. Een uur na zijne aankomst was het gerucht van Malter's belangrijke aanhaling reeds door de gansche stad verspreid. Het was niet eens noodig dat Malter naar vrouw Dirksen ging om Emilie op te zoeken; eene uitnoodiging van den ouden heer Faille om bij hem te komen dineren, kwam hem die moeite uitwinnen. Men kan zich het geluk der beide gelieven en vooral dat van Malter, die in een enkelen nacht zijn lot zulk eene gunstige wending zag nemen, voorstellen. Drie weken daarna, toen al de zaken geregeld waren en Malter voor zijn aandeel eene som van 20,000 gulden had bekomen, huwde hij met de schoone en rijke Emilie — het doel waarna hij zoo lang had gestreefd. Men behoeft niet te vragen of er op zijn bruiloftsfeest ook vreugde en vrolijkheid heerschte. Als er geluk in de wereld bestond, konde men met het volste regt zeggen dat hij het bezat. En toen hij op den avond van dien vreugdevollen dag, aan den arm zijner jonge vrouw, schitterende van liefde en genot, in de balzaal rondzweefde en aller oogen op hen gevestigd waren, uitten hunne lippen dezelfde gedachte en te midden van de muzijk, den dans, en het gewoel der elkander in de zalen verdringende menigte, hoorde menigeen deze drie gedenkwaardige woorden: „Liefde overwint alles."

Wij hebben nog vergeten ééne omstandigheid te vermelden.

De, door den aan Grijp gepleegden moord, zonder bewoner geraakte hut, werd door haren eigenaar voor een spotprijs verkocht aan een armen dagloonet, Jamker genaamd, die haar terstond begon af te breken. Te midden van dit werk vertrok hij op eenmaal naar Amerika, alwaar hij thans een der rijkste grondbezitters in Missouri is.

De schat van Grijp had een erfgenaam gevonden.

Redactie.

Bijvoegsel tot den **OOSTPOST** *van den 5den Julij* 1858 nº. 53.

— Een parlementsopgave meldt dat de rijksmunt in Engeland over het jaar 1857 voor 4.859.000 p. st. aan gouden munt heeft geslagen (nagenoeg 59 millioen guldens); terwijl voor 363.000 p. st. waarde aan zilvermetaal werd vermunt, waaruit een bedrag van liv. st. 373 000 aan muntwaarde werd verkregen. Het totaal der muntingen over de laatste 10 jaren, tot ult. December 1857, bedroeg 55.239.000 p. st. aan goud, tegen 2.434.000 p. st. aan zilver. Aan koper werd over dat zelfde tijdsverloop voor 141.477 vermunt, (muutbedrag), waartoe eene metaalwaarde van 73.503 p. st. werd aangewend.

— De bruto inkomsten van het brievenvervoer in Engeland over 1857 bedroegen 3.035.000 p. st., zijnde ongeveer 6 pCt. toeneming boven 1856.

De netto opbrengst der posterijen over het jaar was 1.322.000, p. st., zijnde 10 pCt. vermeerdering boven 1856. Het getal der postbeambten was 23.731, waarvan 3.200 tot de dienst van het Londensche district behoorende.

Het totaal der brieven in 1857 in het Ver. Koningrijk (Gr. Britt. en Ierland) verzonden, bedroeg 504 millioen, gevende ongeveer 17 brieven per hoofd der bevolking (29 à 30 millioen z.); deze verhouding toont eene vermeerdering van ruim 5 pCt. boven 1856. Van drukwerk werden ongeveer 6 millioen paketten verzonden, waarvan het gemiddeld gewigt 5½ Eng. ons bedroeg, en het porto 2¼ pence (of *f* 0,11 Ct. n. c.)

Het getal postwissels in 1857 verzonden, bedroeg 6.389.000 stuks, ten bedrage van 12.180.000 p. st., (of 146 millioen guldens), of ca. *f* 5 per hoofd der bevolking. Hiervoor werd aan provisie betaald 106.852 p. st. en een netto winst verkregen, die op ruim 24 000 p. st. wordt gesteld.

— Op het eind van Maart heeft de Engelsche regering hare bill tot nieuwe regeling van het bestuur van Indië ingediend. Deze stelt, even als de bill van Palmerston voor, aan het bestuur der Oost Indische compagnie alle politiek gezag te ontnemen, eenen aan het parlement verantwoordelijken minister der Kroon met de leiding der Indische aangelegenheden te belasten, en hem een raadgevend collegie ter zijde te stellen. Deze raad van Indië zou echter thans uit achttien leden bestaan, waarvan de helft door het gouvernement (voor de eerste maal echter door de wetgeving), de andere helft bij volkskeuze benoemd zou worden. Vijf van de leden zouden door de parlementskiezers van vijf groote handelssteden, namelijk Londen, Manchester, Liverpool, Glasgow en Belfast, worden gekozen, in elke van die steden een; en vier andere leden zouden worden gekozen door een kiescollegie, zamen te stellen uit ingezetenen des moederlands, welke bijzondere kennis van de Indische zaken of bijzonder belang daarbij hebben: dit collegie zou bestaan uit gewezen Indische ambtenaren, uit houders van Indische staatsschuldbrieven, ten bedrage van minstens 1000 ponden sterling in kapitaal, en houders van aandeelen in Indische spoorwegen of andere openbare werken in Indië, ten bedrage van minstens 2000 p. st. in kapitaal.

Al de leden van den raad moeten, naar het voorstel van den heer Disraëli, benoemd of gekozen worden uit verschillende klassen van personen, waarom de vereischten zoo bepaald zijn, dat de onderscheidene deelen van het Indische rijk en de onderscheidene klassen der inlandsche en der vreemde bevolking van Indië ieder eenen vertegenwoordiger in den raad zullen hebben, welke met hunne behoeften en belangen meer bijzonder bekend is.

De raad van Indië zou alle Indische ambten begeven, welke thans ter begeving staan van het bestuur der Oost-Indische compagnie.

Aangaande het geldelijk beheer bepaalt de voordragt, even als die van lord Palmerston, dat de uitgaven van Indië ook uitsluitend met de inkomsten van dat land moeten worden goedgemaakt, en dat van het beheer der Indische geldmiddelen rekening aan het parlement moet worden gedaan.

Deze voordragt van het tory-ministerie vindt geenerlei bijval. Zij stemt wel in de hoofdzaak met de bill van het liberale ministerie overeen, en is zelfs gunstiger voor den invloed des volks op de leiding der Indische zaken; doch juist hiervan wordt thans een verwijt gemaakt: men zegt dat de nu laatstelijk voorgestelde regeling te ingewikkeld is, dat zij de keuze van goede leden van het raadgevend collegie voor de Indische zaken belemmert, door al te naauwkeurige omschrijving hunner vereischten, dat zij de regten en het gezag des gouvernements prijs geeft uit zucht om aan allen te voldoen, enz.

De sedert lang verwachte leening der Engelsch Oost-Indische compagnie van 60 millioen guldens, is zeer naar wensch uitgevallen; — nagenoeg het volle bedrag, namelijk 4,800,000 pond sterling in obligatien 4 pCt, is door-eengenomen tegen den koers van ca 97¾ gesloten geworden. De Compagnie had een koers van 97 pCt. als minimum gesteld, en de aanbiedingen varieerden van dien tax tot zelfs, in enkele aanbiedingen, voor 102 pCt. De nieuwe 4 pCts. obligatien werden onmiddelijk ter beurze voor 98 verhandeld, en deze voordeelige afloop der leening is wel het degelijkste bewijs van het vertrouwen op het herstel van het Britsche gezag in Indië. Immers het is in de welvaart van die landen, en alleen daarop, dat de geldschieters hunne zekerheid moeten vinden, daar de financien der Compagnie geheel afzonderlijk worden gehouden van die der regering, en hare schuld alleen uit eigen middelen moet gedekt worden.

— De dagbladen deelen mede, dat het Parlement te Melbourne in Australie, eene wet heeft aangenomen, waarbij eene geldboete wordt bepaald voor den vader van elk zevenjarig kind, 't welk lezen noch schrijven kan en niet ter school gaat. Deze wet is nadrukkelijk bestreden door de katholieke leden van die vergadering. Het ontgaat de aandacht niet, dat het belangrijk dagblad de *Morning Post* hoogelijk ingenomen is met deze wet, en den wensch aan den dag legt, dat ook een dergelijke maatregel in Engeland moge worden ingevoerd. Naar luid van dat dagblad zullen de heilzame gevolgen van dien maatregel zich buiten eenigen twijfel spoedig doen gevoelen, en zal de wet bij het tweede geslacht wel vermoedelijk niet meer noodig zijn, omdat de menschen dan zelve beschaafd genoeg zullen wezen, en wel behoorlijk zullen zorgen voor de opvoeding hunner kinderen.

Wij vermelden dit hier, omdat dit laatste gezigtspunt geheel met het onze te dien aanzien overeenstemt. — Reeds sedert eenige jaren is de aandacht ook in Engeland meer op het noodzakelijke van schoolpligtigheids maatregelen gevestigd geworden. — Men heeft langen tijd gemeend dat de uitstekende verbeteringen in de wijze van onderrigt op de volksscholen aangebragt, voldoende zouden zijn om de ouders uit arbeidende klassen tot het beter ter school zenden hunner kinderen te dwingen. Men heeft zich hierin bedrogen gezien, en het is maar al te zeer bevestigd geworden dat het verbeterd onderwijs het schoolgaan heeft verminderd, in zooverre namelijk dat de ouders thans verheugd waren dat hunne kinderen in korter tijd klaar konden komen, en dus eerder maar de fabrieken konden gezonden worden, om kostwinners te worden. Het schijnt dat de arbeidende klasse over 't algemeen wel eenigen graad van kennis noodig acht: doch zij stelt hare eischen bijzonder laag, gelijk dan ook uit de ongunstige verhouding der lezenden en schrijvenden in Engeland wordt aangetoond. Op die gronden is er in de laatste jaren eene bepaalde strekking naar schoolpligtigheid waar te nemen, en wij rekenen dit in een land als Engeland, een land der vrijheid bij uitnemendheid, zeer opmerkelijk.

DUITSCHLAND.

— De Badensche tweede kamer werd, den 1sten Mei, plegtig gesloten, na in 52 zittingen over 26 wets-ontwerpen beraadslaagd te hebben, die meestal, met algemeene stemmen werden aangenomen. Zij hadden bijna uitsluitend betroffen het financiewezen en de spoorwegen. Van den nieuwen Badenschen gezant te Rome zijn te Karlsruhe mededeelingen ontvangen, die geen uitzigt geven op het spoedig tot stand komen van een concordaat met den Pauselijken Stoel.

— Aangaande den aanleg van de vaste brug te Keulen over den Rijn, is voor 't oogenblik het groote punt nog niet beslist.

Aan de te Mainz vereenigde commissie voor de Rijnvaart is eene technische commissie van ingenieurs toegevoegd geworden, bepaaldelijk belast met het onderzoek naar de mogelijkheid, om de brug, ten behoeve van de scheepvaart, van een beweegbaar gedeelte te voorzien, en van de hoogte, welke aan de bedoelde brug zou moeten worden gegeven. Van de zijde der Nederlandsche regering heeft de hoofd-ingenieur Ortt van Schonauwen deel uitgemaakt van deze commissie. Zij is te Keulen vergaderd geweest, en heeft zeer spoedig hare onderzoekingstaak volbragt. Naar men verneemt, is zij eenparig van oordeel dat een beweegbaar vak te veel bezwaren zoude opleveren, en dat het raadzaam is liever de brug door voldoende hoogte, onbelemmerend voor de doorvaart te maken.

Vrij opmerkelijk is hierbij de wijze waarop de *Kölnische Zeitung* zich over de zaak uitlaat. Volgens hare beschouwing is het alsof de scheepvaart door een vaste brug zelfs bevoordeeld wordt:

„Naar men verneemt heeft het door de techniche commissie in Keulen ingestelde onderzoek tot de overtuiging geleid, dat de weigering, om de vaste Rhijnbrug aldaar van een beweegbaar vak te voorzien, even zeer in het belang van de scheepvaart is, als in dat van het spoorwegverkeer. De deskundigen moeten eenstemmig verklaard hebben dat een beweegbaar vak ondoelmatig en onuitvoerbaar zou wezen. Minder eenstemmig was hunne uitspraak omtrent de hoogte die aan de brug zou moeten worden gegeven; intusschen was het meeste wat gevorderd werd, eene verhooging van vijf voet, en over de mogelijkheid om deze vordering te bewilligen, wordt thans in Berlijn beraadslaagd. Van den beginne af is men voornemens geweest aan de schippers eene tegemoetkoming te verleenen in de kosten van het inrigten hunner schepen voor het strijken der masten. Pruissen gaat daarbij uit van de onderstelling, dat de andere oeverstaten, die insgelijks vaste bruggen over den Rhijn willen bouwen, zonder beweegbaar middenvak ten behoeve der scheepvaart, hun aandeel in deze schadevergoeding zullen dragen."

Men schijnt het er thans voor te houden dat, met de verhooging van de brug, waarin Pruissen toestemt, en de schadeloosstelling voor beweegbare masten, de zaak zal gevonden worden.

— Een pachter van Orsinovi, nabij Weenen, keerde van de markt komende huiswaarts, en hield zijn nachtverblijf in eene herberg aan den den weg, waar hij onvoorzigtiglijk eene aanzienlijke som gelds aan den waard liet zien, die hij dien ochtend had ontvangen. — In den nacht sloop de waard, met een dolk gewapend zachtjes in des pachters kamer en wilde hem vermoorden, toen deze, die door des kasteleins houding aan den avond dicht achterdocht had gekregen, en zich geheel gekleed op het bed had gelegd, opsprong, hem den dolk ontwrong, en hem denzelven in het hart drukte, zoodat hij dood aan zijne voeten nederviel. — Weinige oogenblikken daarna hoorde hij steentjes tegen het vensterluik werpen en eene stem, die hij herkende voor dien van des herbergiers zoon, zeggende: „Het graf is gereed" — Hij sug hieruit dat vader en zoon het moordplan hadden beraamd en, ten einde alle ontdekking te voorkomen, besloten hadden zijn lijk dadelijk te begraven. Hij wikkelde het lijk des herbergiers in een laken en liet het uit het venster naar beneden, waar de zoon het aannam, en naauwelijks verwijderde deze zich met zijne vracht, of onze pachter begaf zich naar de gendarmerie, waar hij kennis gaf van het voorgevallene. — Drie gendarmes vergezelden hem onverwijld naar het huis en vonden den jongeling druk bezig met een graf te vullen. „Wat begraaft gij daar?" vroeg hem een hunner — „Een paard dat juist zoo even is gestorven," — was het antwoord. „Gij vergist u," zeide hierop de gendarme die tegelijker tijd in het graf sprong, het lijk ophief en een lantaarn bij het gelaat des dooden houdende, vervolgde hij: „Kijk maar!" — „Goede God! het is mijn vader!" riep de jongeling als van den donder getroffen uit. — Terwijl men hem in hechtenis nam, bekende hij alles.

EGIJPTE.

De zoon eens molenaars te Alexandrie ontstal zijnen vader eene som van *f* 72. — Toen de vader deze diefstal ontdekte, sloeg hij den jongen ongenadig, bond hem vast, en sloot hem op in eene kamer van zijn huis, terwijl hij zijne vrouw, die des jongens stiefmoeder was, onder eede bedreigde van haar te zullen scheiden, als zij het durfde wagen de deur te openen en den jongen in vrijheid te stellen. — De vrouw, vreezende dat haar man zijn woord zou houden, liet de zaak rusten; doch toen zij des jongens stem niet hoorde, noch eenig geluid vernam in de kamer waar hij was opgesloten, opende zij eindelijk op den derden dag de deur van het vertrek, waar zij tot haren grooten schrik het lijk van den ongelukkige vond leggen. — Zij gaf er onverwijld de policie kennis van en toen de vader in hechtenis werd genomen, bekende deze dadelijk dat hij de daad had bedreven.

KUST VAN GUINEA.

Betreffende den door ons gemelden aanval tegen en de plundering van de factorij van het Marseillaansche handelshuis Régis in Engelsch Acra, door de negers van het nabij gelegen Jamestown, deelt de *West-African Herald* van 15 Februarij in een brief mede, dat de gouverneur der stad Pine, de bevolking van Jamestown genoodzaakt heeft tot het betalen eener vergoeding van 500 dollars voor de geledene schade. In denzelfden brief wordt echter ook gezegd, dat het eerste ongelijk aan de zijde van den heer Cartier, den agent van den heer Régis was, als hebbende hij zich strafbaar gedragen jegens de inboorlingen, ten gevolge waarvan de gouverneur tevens zijne verwijdering gevorderd heeft. De inlandsche bevolking van Jamestown heeft dit met zooveel genoegen vernomen, dat zij de gevraagde voldoening gaarne betaalde, en zich ten koste dier som gelukkig rekende van den man, die de aanleiding van het gebeurde was, ontslagen te worden.

AMERIKA.

— Berigten uit Mexico melden, dat de nieuwe reactionnaire regering zich in de stad Mexico en op verschillende plaatsen van het binnenland staande hield; dat Vera Cruz zich nog tegen het nieuwe bewind bleef verzetten en dat Tampico door generaal Garza gebombardeerd werd, die, naar men zeide, aan zijne volgelingen een tijd van 11 uren had beloofd, om te plunderen, voor het geval dat die plaats genomen mogt worden.

— Berigten uit Nivaragua melden, dat generaal Xeres de wapenen had opgevat tegen de regering van Martinez en dat groote verwarring in het land heerschte. De troepen van Nicaragua hadden de stoomboot *San Carlos* genomen en laten zinken, nadat zij de Costa-Ricaansche wacht, die zich aan boord bevond, hadden verdreven.

— Volgens de laatste berigten uit Venezuela, hadden in verschillende gedeelten der republiek pronunciamentos ten gunste van de omwenteling en tegen Managas plaats gehad. De voorloopige regering ging voort met het tot stand brengen van hervormingen.

DE DOORGRAVING VAN DE LANDENGTE VAN SUEZ.

Voor de doorgraving der land-engte van Suez, volgens het oordeel der technische commissie volkomen uitvoerbaar en hoogst nuttig verklaard, zijn de staatkundige moeijelijkheden nog geenszins uit den weg geruimd.

Men weet hoe de Engelsche regering, zoowel bij monde van haren gezant te Constantinopel, lord Stratford de Redcliffe, als van haren vorigen minister Palmerston, zich tegen deze onderneming verklaarde, zoo het heette in het belang der kapitalisten, die men, tegen het direct advies der meeste handelsteden, voor deze onderneming wilde behoeden.

Toen daarop lord Stratford eindelijk aftrad, en ook lord Palmerston het bewind moest opgeven, meende men dat de onderneming een nieuwe gunstiger phase zoude intreden. Het schijnt dat men zich daarin bedrogen heeft; althans spoedig na de optreding van het nieuw bestuur heeft de minister van buitenlandsche zaken, d'Israeli, op de interpellatie van een der Parlementsleden, ten aanzien der doorgraving, eene verklaring afgelegd volgens welke de inzigten der Engelsche regering moeten aangenomen worden schier even ongunstig te zijn als onder het vorig bewind.

Trouwens een nieuw geschilpunt heeft zich opgedaan, van welks oplossing weldra misschien deze geheele zoo gewigtige kwestie zal afhangen: het bezetten door de Engelschen, van het eiland Perim.

Dit eiland, aan den uitgang der Roode Zee gelegen, beheerscht het vaarwater daar ter plaatse geheel. Het gedeelte tusschen Africa en Perim, het breedste gedeelte, is met klippen bezet, en biedt voor groote schepen geen vaarwater aan. Het geschikte vaarwater loopt langs de Arabische kust, op een betrekkelijk kleinen afstand van welke de rots Perim is gelegen.

De bezitter van Perim, wanneer die plaats van de noodige versterkingen en batterijen is voorzien, bestrijkt het vaarwater geheel, en zoo is het duidelijk dat hij die Perim bezet, daardoor feitelijk meester wordt van dien doortogt waarvan hij de sleutels in handen heeft.

Perim, naar de algemeene opvatting aan de Porte toebehoorende, werd in den aanvang der eeuw tijdelijk door Engeland, na bekomen magtiging der Porte, bezet, doch later weder verlaten. Thans is het andermaal door Engelsche magt in bezit genomen, en men is bezig daar versterkingen aan te leggen, zoo het heet om een steenkool-station voor de stoombooten op de Indische reis daar te stellen. Natuurlijk heeft deze bezetting juist op het tijdstip, waarop de plannen van doorgraving der landengte het gewigt der Roode Zee oneindig verhoogden, de algemeene aandacht en bekommering opgewekt.

De Porte protesteert tegen de inbezitneming van haar territoir, en verklaart dat zij de van haar verlangde firman tot de doorgraving niet zal verleenen, tenzij Perim worde ontruimd. Engeland heeft eerst allerlei bezwaren tegen de uitvoerbaarheid der onderneming geopperd, doch zegt thans meer en meer alle tegenkanting te zullen laten varen, zoodra slechts haar bezetting van Perim staatsregtelijk wordt erkend.

Een artikel in de fransche *Patrie* vestigde dezer dagen op nieuw in vrij heftige taal de aandacht op de bezetting en versterking van het eiland. De *Times* antwoordt er op met een even scherp betoog, waarin wordt verklaard dat de doorgraving der landengte van Suez onuitvoerbaar is, en slechts door Frankrijk wordt voorgestaan als middel om den invloed van Engeland in Egypte tegente houden; — dat Europa zich met het eiland Perim niet heeft te bemoeijen, vermits Engeland alleen belangen heeft te behartigen in en bij de Roode Zee, in welk vaarwater de Fransche en Oostenrijksche vlaggen nooit worden gezien: — dat alleen de Sultan of de Iman van Mascate het regt hebben, om tegen de bezetting van Perim op te komen, en de Britsche regering geene acht behoort te slaan op de bezwaren, welke van de zijde der andere regeringen tegen die bezetting mogten worden ingebragt.

Het *Journal des Débats* aanwoordt hierop onmiddelijk: dat vroeger in het nummer van de *Times* van 5 Augustus 1856 een betoog voorkwam, waarin de doorgraving der langdengte als allezins wenschelijk is beschouwd, ook in het belang van Groot-Brittannie, 't welk niet dan voordeelen zou kunnen trekken uit de uitbreiding der handelsbetrekkingen van de overige natien. Destijds werd door het Engelsche dagblad beweerd, dat de britsche handel geene mededinging vreest, omdat hij de overtuiging heeft, dat, hoe meer het nationale vermogen van andere volkeren toeneemt, des te belangrijker de omzet op de Engelsche markten zal worden, en dat Engeland in bloei zal toenemen, naar gelang de handels-betrekkingen van Frankrijk, Rusland en Amerika worden uitgebreid. Thans wordt door de *Times* de doorgraving der landengte eene hersenschimmige onderneming genoemd, 't welk aan de *Débats* aanleiding geeft tot de vraag, of de schrijver in de *Times* van 1856 dan ook bijgeval een hersenschimmige geest is geweest?

In dezen stand van zaken moet men dan aannemen dat de onderneming thans van de beslissing der staatsregterlijke kwestie afhangt, en dat de diplomatie zal moeten beslissen. Zooveel schijnt zeker, dat de volstrekte neutraliteit van den doorgangsweg steeds algemeen is erkend geworden; een handelspunt van zoo algemeen belang mag niet onder den uitsluitenden invloed van eene natie, welke ook, gelaten worden; en in dien geest is het vraagstuk dan ook steeds behandeld. Doch de geheele onzijdigheid van het gegraven kanaal zelf wordt illusoir, zoodra de onvermijdelijke uitweg van het kanaal zich dat voorregt ontnomen ziet. Hoe het zij, de Porte moge in het bezit zijn van het regt, Engeland is thans in het bezit van het eiland, en het utiliteits principe wordt door zijne kooplieden, even als door zijn staatslieden, wel degelijk begrepen. Wie zegt ons, of de tegenstand niet welligt plotseling ophoudt, als de batterijen op Perim gereed zijn, en of de technische bezwaren dan niet plotseling zullen verdwijnen?

Bij dit al vindt men vermeld dat de voorbereidende werkzaamheden van het kanaal met ijver zijn begonnen en worden voortgezet. Deze werkzaamheden schijnen echter grootendeels betrekking te hebben op een zoetwater-kanaal, hetwelk het water van den Nijl naar de landengte zou voeren, en, ook tot het onderhoud der werklieden gedurende de doorgraving zelf, door de commissie is aanbevolen.

Een belangrijk werk over het geheele plan zal weldra onze litteratuur verrijken: de reis naar Egypte en de landengte, door den President der Internationale commissie, den Heer Conrad, welk werk door den boekhandelaar Nyhoff te 's Hage wordt aangekondigd en bij afleveringen zal uitkomen. Wij hopen binnen kort eene bijdrage mede te deelen, waarin het plan en de middelen tot uitvoering, in de hoofdpunten worden aanschouwelijk gemaakt.

De Oostenrijksche regering schijnt zich de zaak van Perim niet ernstig te zullen aantrekken, te oordeelen altans naar een artikel van een ministeriëel blad te Weenen, de *Oost-Deutsche Post*, waarin op luchtigen toon van de bezetting gesproken wordt, en het hoog opvatten door de Fransche natie aan den eenwigen naijver tegen Engeland wordt toegeschreven. Anders is het met Rusland gesteld. Onder den titel: Perim en het maritime evenwigt, behelst het dagblad *Le Nord* een opmerkelijk hoofdartikel, waarin met klem van redenen wordt beweerd, dat de geheele wereld belang heeft bij het beletten der bezetting van dat eiland; — dat het meer dan tijd is om Engeland te doen gevoelen, dat het een einde behoort te maken aan deze en dergelijke overheerschingen; — dat het eiland Perim moet worden ontruimd, of dat men anders het parijsche tractaat als een ijdel woord zal moeten beschouwen, — dat tot dusver de diplomatie heeft onderhandeld over den waarborg van het evenwigt op het vasteland, en dat het thans meer en meer hare roeping wordt, om zich bezig te houden met de regeling van het maritime evenwigt, opdat niet ééne mogendheid zich ten laatste geheel meester zou kunnen maken van den handel aller volkeren.

NAPIER'S COMPASSEN.

Eene der Singapore bladen geeft van een nieuw uitgevonden compas de ondervolgende omschrijving, die wij ten nutte van zeevarenden overnemen. — De naam van het nieuwe compas is, *Napier's Deviation-Course-Indicator and Local attraction-detector Compass;* hetwelk, overgezet zijnde, is compas dat aanwijst de afwijking van den koers en de plaatselijke aantrekking.

Dit eenvoudig compas geeft een zeer eenvoudig middel aan de hand om zich te verzekeren van elke afwijking bij de bepaling van de plaats van eenig hemelligchaam of bij observatien, wanneer eenigo vorwerp de meridiaan passeert. — Het zal eveneens van groot nut worden bevonden bij de naauwkeurige peilingen van voorwerpen aan land, zoo als vuurtorens, voorgebergten ens. ens., zelfs tot op onderdeelen van een graad, waardoor de onzekerheid en het daaraan verbonden gevaar dat voortpruit uit het gebruik van het gewone compas, zal worden weggenomen. Dewijl de geheele machinerie is bevestigd aan het compas, waarop het schip stuurt, en de miswijzingen dagelijks met zoo veel gemak kunnen worden gevonden, behoeft de gezagvoerder nimmer in de verlegenheid te zijn, om zijn juisten koers te bepalen, zoodra hij slechts eenig hemelligchaam ziet; en in vele opzigten, is dit compas gemakkelijker bij het nemen van observatien dan het gewone Azimuth-compas. — Zij die gewoon zijn het Azimuth-compas te gebruiken, wanneer zij op een stampend of rollend schip hunne hoogten nemen, zullen dit compas op het eerste gezigt de voorkeur geven: en dewijl alle miswijzingen gevonden worden door het compas waarop het schip gestuurd wordt, zonder dat men tot eenig ander zijne toevlugt behoeft te nemen, is er geene verdere aanprijzing noodig.

— Als aanwijzer van den koers behoeft het geene verdere uitlegging: alleenlijk draaije men de *Koers-aanwijzer* met een sleutel op de streek waarheen het schip moet gestuurd worden; b. v. als het schip Z. t. O. moet aanleggen, draai dan de *koers aanwijzer* op Z. t. O. Het gebeurt dikwijls dat de roerganger zich vergist, door de man die hem vervangt te zeggen Z. t. W. te sturen, in stede van Z. t. O doch zulke vergissingen worden onmogelijk, wanneer de gezagvoerder het tot eene gewoonte maakt om den *Koers aanwijzer* altijd op den te sturen koers te draaijen, zoodat de roerganger verpligt is zoowel op de koers aanwijzende kaart te zien, als op de roos van het compas, en als hij dan de roos even onbewegelijk in de aangegevene rigting houdt als de *aanwijzer*, dan loopt hij geen gevaar van wegens slecht sturen van het roer te worden weggezonden.

Als *aanwijzer der plaatselijke aantrekking* is het noodig het volgende voorbeeld ter opheldering te geven. — Het is de pligt van elken gezagvoerder, om bij iedere gunstige gelegenheid de plaatselijke magnetische aantrekking aan boord van zijn schip te bepalen, ten einde den juisten koers te regelen. — Daartoe rigte men het schip eerst naar het noorden, volgens de gewone roos van het compas en draaije daarna de *plaatselijke aantrekkingaanwijzer* ook naar het noorden: daarna peile men de zon, terwijl het schip onveranderlijk naar het noorden blijft gerigt; wanneer nu de beide kaarten, die van de aanwijzer zoowel als de roos met juistheid dezelfde peiling aangeven, noteer dan: *de beide kaarten zijn gelijk.* Daarna wende men het schip volgens de roos naar het westen en draaije de *aanwijzer* gelijktijdig op dezelfde streek; indien nu het wenden van het schip niet te lang heeft geduurd, zal volgens de *aanwijzer* de peiling der zon nog dezelfde zijn als zij was toen het schip noord aanlag. Op de roos echter kan er een verschil zijn van ettelijke graden, en dit verschil nu staat gelijk met de plaatselijke aantrekking van het vaartuig, op de plaats waar het compas staat. Als het schip in een dok ligt, kan men even eens twee staken gebruiken en daarnaar de peilingen nemen, terwijl men zorgt dat het schip gedurende de observatie onbewegelijk blijft, doch volgens de opinie van den verkooper van het nieuwe compas, is het beter om zijn compas te gebruiken en peilingen te nemen naar een of ander hemelligchaam.

Het Napier 's compas zal voor alle soorten van schepen van bijzonder nut worden bevonden, vooral voor ijzeren schepen en kustvaarders; en niet minder voor onze groote zeestoomschepen, die dikwerf tot bijna 400 mijlen per etmaal afleggen.

Deze compassen zijn te bezigtigen bij de heeren J. Lloyd & Co, aan de Kaliemaas alhier.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Van*
Junij	19	Nederl Ind.	Moelkoolbahar.	Sech Mohm. bin Salim Bakreso.	Batavia.
Julij	1	„ „	Banka.	Said Abd. Kadir bin Aloewie Assegaf.	„
„	2	Nederlandsche	Colombine.	C. A. Malbrane.	„
„	—	Engelsche	Sophia Fraser.	E. R. Fels.	Amoy.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Naar.*
Julij	1	Nederl. Ind.	Stoomschip Banda.	A. G. Bosch.	Batavia via Samarang.
„	2	„ „	Esther Helene.	Batjo.	Ternate.
„	—	Nederlandsche	Prins Hendrik.	W. P. de Jonge.	Nederl. via Pasoeroean.
„	—	Nederl. Ind.	Krabbe.	Mardam.	Pan. via Pas. en Probolingo.
„	—	Nederlandsche	Cornelis Houtman.	J. H. Rolman.	China.
„	—	Nederl. Ind.	Ardjceno.	Louw Poksing.	Balie (Badong.)
„	3	„ „	Banka.	Said Abd. Gadir b. Al. Assegaf.	Balie.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Zweedsche	Maria Charlotte.	Schmidt.	Falmouth.	Fraser Eaton & Co.
Bremer	Horatio.	H. A. Holm.	Onbepaald.	P. Kervel & Co.
Oldenburger	Fannij Kirchner.	B. Block.	„	„ „ „ „
Nederl. Ind.	Sara Eleonora.	Schnijmer.	Reparatie.	Schimmelpenninck & Co.
Nederlandsche	Catharina Geertruida.	Masch.	Onbepaald.	„ „ „
„	Schoon Verbond.	Borchers.	„	„ „ „
„	Columbine.	Malbrane	Nederland.	„ „ „
„	Doggersbank.	P. Kerkhoven.	Onbepaald.	„ „ „
„	Pictura.	W. Vogel.	Onbekend.	B. Kopersmit & Co.
„	Ystroom.	Hansen.	Nederland.	„ „ „ „
„	Gruda.	Lange.	In lading.	McMillan Marten & Co.
Engelsche	Sea Bird.	Stephenson.	Onbepaald.	Major Matzen & Co.
Nederlandsche	Witte Cornsz. de Wit.	Kruimel.	Nederland.	Ruyl Cramer & Co.

Vertrokken Passagiers.

Met het Nederl. Ind stoomschip *Banda*, de heeren Obertop en fam., en Warneke. — Met de Nederl. Ind. kotter *Krabbe*, de heer C. J. Verhagen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; stoomschepen Madura, Gedeh, en Merapie; schoenerbrik Rembang; roeikanonneerboot N°. 14; de schepen Sea Bird, Fathal Moebarak, Alfulck, Doggersbank, Schoon Verbond, Dominon, en Princes; stoomschip Batavia; de barken Fatal Ma-än, Saijan Maskoor, Goansien, Fathal Kair, Sara Eleonora, Oosterling, Fannij Kirchner, Lismoijne, Horatio, Pictura, Witte Corneliszoon de Wit, Schelde, Ystroom, Hing Goan Moelkool, Bakar, Colombine, de brikken Catharina Geertruida, Bientang, Timor, Pinang, Boesiri en Alnok Tasan.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

22 Junij. De Nederl. Ind. schoener *Bella*, gezagv. Ijen, van Bezoekie den 21sten Junij.

26 Junij. De Nederl. Ind. schoener *Carolina*, gezagv. A. N. Rietberg, van Bezoekie den 21sten Junij.

VERTROKKEN.

24 Junij. De Nederl. Ind. Bark *Fathol Haer*, gezagv. Said Aloej Alhabessij, naar Pontianak.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Schoeners Maria, Mansoor, Sie Damar, Atiat 'Tilmaula, Sumanap, Almashoor, Fathool Haer, Bella en Carolina; de barken Joedulbarie en Faidool Rachman; de schepen Foolkool Haer, Djoedool Moebarak en Fathulkarim.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 1sten tot en met den 4den Julij 1859.

AANVOER.

Van Nederland per het Ned. schip *Colombine*, gezagv. Malbrane, agenten Schimmelpenninck & Co.

150 collis water en olie, J. F. van Leeuwen & Co; 24 kisten manufacturen, Ruyl Cramer & Co; 3 kisten diversen, M. Koozen; 2 kisten confituren, Blanokenhagen; 2 koffers kleederen, Fraser Eaton & Co; 1 kist linnen W. Mathieu en Co; 8 kisten inkt, Kruer van Oven; 4 kisten papier, van Lawick van Pabst; $^{1}/_{2}$ pijp bier, Onnen; 7 kisten droogerijen, Rosemeier; 3 kisten koopmanschappen, 50 manden water, Schimmelpenninck en Co; 6 kisten mouseline, 50 manden water, Order.

UITVOER.

Naar Singapoer via Samarang en Batavia per het Nederl. Ind. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, gezagv. E. Lewis.

5 kisten en balen lijnwaden, Thomas; 3 kisten kramerijen, P. Kervel & Co; 2 kisten messen, 1 vaatje koperen spijkers, 1 bal laken, 4 kisten lijnwaden en kleinigheden, J. F. van Leeuwen & Co.

Naar Batavia via Samarang per de Nederl. Ind. stoomboot *Banda*, gezagv. Bosch.

1 vat vleesch, W. Cores de Vries; 1 kist regaal, Ruyl Cramer & Co.

Naar Nederland via Pasoeroean per het Ned. schip *Prins Hendrik*, gezagv. W. P. de Jong.

100 picols rotting, 1 kist boeken, N. H. M.

Naar China per het Ned. schip *Cornelis Houtman*, gezagv. Rolman, 9194 $^{14}/_{100}$ picols rijst, 130 vaten stokvisch, 200 picols rotting, Schimmelpinninck & Co; 194 kannen arak, Kuiper.

Naar Balie per de Bal. schoener *Ardjoeno*, gezagv. Lauw Poksan. 1 picol kandij suiker, 2 kelders genever, 1 picol suiker en kleinigheden, gezagvoerder.

Naar Balie per de Ned. Ind. bark *Banka*, gezagv. Said Abdul Kadir bin Aloewie Asegaf.

2 kisten manufacturen, J. F. van Leeuwen & Co.

Marktprijzen.

Suiker N°. 16 per picol ƒ 15 à ƒ 16.—
Koffij per picol ƒ 25.—
Rijst (carga) per koijang ƒ 110 à ƒ 120.—
Id. (witte) „ „ ƒ 135 à ƒ 150.—
Koehuiden per 100 st. ƒ 150 à ƒ 250.—
Arak per legger ƒ 50 à ƒ 60.—
Olie (Klapper).
Olie (Katjang).
Kadjang Matten.
Rotting.
Wisselkoers. Pari.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij M. Wijt. te *Rotterdam* en bij L. van Bakkenes Co te *Amsterdam*.

GEDRUKT BIJ E. FUHRI & CO TE SOERABAYA.